

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

213. An si v. g. non inueniatur Hostia magna, possit Sacerdos celebrare, & consecrare particulam paruam? Et an hoc licitum sit, si adsit ad munis iusta causa & necessitas aliqua? Ex part. 6. tract. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

RESOL. CCXI.

An gutta vini, quae sunt in Calice separata à vino, quod est in fundo Calicis remaneant consecrata? Ex p. 3. tract. 4. Ref. 32.

§. 1. Hic casus frequenter accidit, & affirmati- uam sententiam docet Bonacina, quem ego adduxi in tract. 3. miscell. resol. 16. sed contrarium tenendum est, nam hæc videtur esse communis, & optima Ecclesiae intentio consecrandi omnem li- quorem consecrabilem, qui per modum vnius conti- nui in calice continetur. Et ita præter Reginaldum, & Suarez docet nouissimè Layman in Theol. moral. lib. 5. tract. 4. cap. 2. n. 14.

Quæ hic est Ref. anteceden- dens.

2. Quod autem tenet Coninch. de Sacrament. quæst. 74. art. 2. dub. 1. num. 43. eas quoque vini guttas consecrari, quæ intra calicem reliquo liquori proxima adherent, vt leui calicis commotione admif- ceantur, difficultatem etiam habet secundum Lay- man loco citato nam determinari non potest, quanta omnino esse debeat talium guttarum propinquitas; fatetur enim ipsemet Coninch remotiores non conse- crari. Neque verò potest consecratio (sicuti neque alterius Sacramenti consecratio) pendere à futuro euentu contingente, vt nimirum ex solum guttæ consecrentur, quas postea conringet calicis agitatio- ne reliquo liquori commifcere. Dicendum est igitur illud vinum consecrari, quod per modum vnius conti- nuæ portabile existit in fundo calicis.

RESOL. CCXII.

An si in campo in aliqua Ecclesia non reperitur Ho- stia, sed tantum particula, liceat Sacerdoti cum ea celebrare? Ex p. 5. tr. 13. & Misc. 1. Ref. 80.

§. 1. Affirmatiuè respondet Marchantius in Can- delabr. Sacram. 99. Pastor. tract. 4. cap. 3. q. 3. cas. 6. fol. 185. vbi sic asserit. Si haberi maior Hostia non possit, an ex minoribus liceat adhiberi? Re- spondeo in Missa priuata & secreta id fieri posse, cum non inueniatur præceptum in contrarium, gratius- que videri Deo sic celebrare, quam non celebrare, licet non sit festus dies, maximè si non sit periculum de scandalo, tunc enim id etiam vt gente causa pu- blicè fieri nihil veraret. Ita ille, & ego.

Sup. conten- to in hac Ref. in Ref. seq.

RESOL. CCXIII.

An si v.g. non inueniatur Hostia magna, possit Sacer- dos celebrare, & consecrare particulam paruum? Et an hoc licitum sit, si ad sit ad minus iustificatis, & necessitas aliqua? Ex p. 6. tr. 7. & Misc. 2. Ref. 55.

§. 1. De hoc casu his diebus interrogatus fui. Et aliqui negatiuè respondebant, quia est de necessitate præcepti, vt Hostia sit rotunda, ac debita magnitudinis: nam etsi magnitudo, aut paruitas non obstat, quò minus per se loquendo valide conse- cratur materia, non licet tamen Sacerdoti in quan- talibet magna quantitate, aut modica id facere, ob ingentia incommoda, certaue peccandi pericula quibus talis actio exposita patet.

Sup. conten- to in hac Ref. in Ref. præterita.

2. Sed hæc omnia admittenda essent, si Sacerdos consecraret Hostiam quantitatis modicæ sine aliqua iusta causa; secus autem si hoc faceret ex aliqua neces- sitate; & idèd non grauabor hic apponere verba

ad hoc ne defetas leges doctrinæ Ref. 46. in tom. 3. tr. 1.

2. Sed contraria sententia profus est tenenda, & ideo ad dubium propositum respondeo negatiuè cum Ioanne de Lugo de Sacram. Euch. disp. 15. sect. 2. num. 22. vbi sic ait: Dato quòd materia parua secundum se non possit ab Ecclesia prohiberi grauer, quando tamen est materia magna in ordine ad significationem, potest, vt gutta aquæ in Calicem mit- tenda propter mysterium & significationem præcipitur ab Ecclesia sub mortali. Ita ille. non. 5. b. 1. 3. Notandum est etiam hic in gratiam amicissimi & doctissimi viri Pauli Aresij Episcopi Tortonenfis, quòd si aqua non fuerit in vinum conuersa ante consecrationem, conuertitur immediatè in sanguinem, & ita docet præter DD. abibi à me relatos nouissimè, me etiam citato, Ioannes de Lugo de Sacram. Euch. dist. 4. sect. 4. n. 48. & Ioannes Præpositus in 3. p. 9. 74. art. 8. dub. vnic. num. 58.

Sup. hoc in Ref. præterita in §. 1. ad fin. 11. & vult nempe immediatè & lege cam vtique in fi- non.

RESOL. CCX.

Quidam Sacerdos post consecrationem Sanguinis emi- nit in calice aliquas guttas separatas à vino, & illæ cum purificatorio ante sumptionem sanguinis abster- si, queritur, an ille gutta fuerint consecrata? Ex part. 2. tr. 17. & Misc. 3. Ref. 16.

Sup. hoc in Ref. seq.

§. 1. Referam, quæ de hac questione apud autho- res inuenio. Coninch. de Sacram. q. 74. art. 2. dub. 3. n. 43. hæc asserit. Nota legitimam intentionem consecrationis calicis, secundum communem, & optimam praxim, fieri solum circa omnem humo- rem consecrabilem, qui in calice per modum conti- nuæ, aut quasi continui continetur, vt comprehen- dat etiam aquam vino permixtam, & guttas vini, quæ proximè continuo liquori calici intrinsecus ad- hærent, ita vt parua calicis agitatio reliquo vino miscantur. Tales enim guttas vini, vel prius abster- gi; vel cum reliquo vino consecrari omnino expedi- dit, ne materia non consecrata, miscetur consecra- tæ. Quare, nisi consecrans aliud expressè intendat, censetur communitè hanc totam materiam, & nul- lam aliam consecrare, & consequenter, nec guttas remotiores circa extremum labrum calici adhæren- tes. Quamuis magis expediat, prius omnes guttas, præsertim remotas, abstergere, & tunc simpliciter omnem materiam consecrabilem, quæ est in calice, consecrare. Hæc Agidius.

2. Sed Martinus Bonac. tract. de Sacram. disp. 4. q. 2. p. 6. n. 7. absolute asserit, omnes vini guttas, quæ sunt in calice, licet separatas à vino manere conse- cratas, & reddit rationem; nam intentio Sacerdotis ferri videtur circa totam materiam in calice existen- tem, quæ demonstratur per particulam hic, vt patet à simili de consecratione plurium hostiarum in eod- em vase existentium.

3. Ex his existimandum erat peccasse mortaliter Sacerdotem illum, qui vini guttas existentes in cali- ce, post consecrationem absterfit, nam erant conse- cratæ.

4. Attamen illi, pro sua consolatione, contra- riam sententiam, apud Reginaldum, demonstrauit, sic enim ait in praxi tom. 2. lib. 28. cap. 2. n. 19. Si ali- quæ sunt guttæ vini, vel extra calicem, vel in calice separata à toto vino, quod in calice ipso continetur eas probabiliter iudicari non consecratis, ob defe- ctum intentionis; namque intentio habenda circa materiam calicis est, vt Sacerdos intendat consecra- re illud, quod per modum vnius continui portabile existit intra calicem. Sic ille.

instruccionis ordinandorum pro Archiepiscopatu Hispalensi, quæ nouissime anno 1640. iussu Inquisitionis Martini Real viri quidem docti & amicissimi edita fuit: vnde in part. 5. §. 8. n. 4. sic habetur. [Es necesario que la ostia de la Misa sea mayor que la forma que se da à los seglares. Respondeo. Que si no ay mas que esta forma se puede dezir en secreto Misa con ella, y si es dia de fiesta paraque cumplan con el precepto otros muchos se puede, y aun se deute, y se los auisera antes si fuere necesario para que no se escandalizen. Assi lo sientan Varones doctos, quibus ego libenter adhæreo.

RESOL. CCXIV.

An oblatione Hostia iam facta, si offeratur Sacerdoti particula pro communicando laico, possit illam consecrare?

Et quid, si Præfatio iam esse incepta?

Et an, quando hoc fit, debeat oblatio eius fieri mente concepta? Ex part. 2. tr. 14. Ref. 71.

Sup. hoc lege magis latam doctrinam in Ref. seq.

§. 1. **N**egatiuam sententiam videtur docere Bonacina de Sacram. dist. 4. quest. ult. punct. 2. n. 6. Sed contrariam sententiam probabilem etiam esse puto, quam nouissime docet Bartholom. Gauantus in comment. ad Rubricas Missalis tom. 1. p. 3. tit. 10. n. 29. non tamen hoc fieri debet remotius ab oblatione Hostiæ, puta iam cæpta Præfatione, & quando fit, efficiatur oblatione eiusdem mente concepta; sed magis amplè circa præsentem quæst. loquitur Possuinus de off. Curati, cap. 2. n. 17. vide illum.

RESOL. CCXV.

An si datur Sacerdoti particula pro communicandis laicis non solum post offertorium, sed etiam post Præfationem ante consecrationem, possit illas adhuc consecrare facta oblatione dictarum particularum mente concepta? Ex p. 6. tr. 6. & Misc. 1. Ref. 7.

§. 1. **P**osse oblatione dictarum particularum mente concepta post offertorium ante præfationem urgente aliqua causa iusta, docui cum Gauanto in p. 2. tr. 14. ref. 71. Nunc tamen addam secundum Philibertum Marchinum de Sacram. Ordinis tr. 3. p. 2. c. 4. n. 15. etiam fieri hoc posse post præfationem; quia ait ille, oblatio particularum, neque de necessitate sacrificij, neque ex vi legis præcepti coniungi debet cum grandioris hostiæ oblatione, sed sufficit vtraque simul tempore consecrationis in eodè corporali reperiri, vt omnes verba consecratoria æqualiter recipiant. Neque video maiorem rationem, cur ante præfationem id admitti debeat; minime verò post cæptam Præfationem, cum in neutro casu nullam oppositam legem habeamus. Ita Marchinus. Cuius sententiæ videtur etiam docere Megalius in Promptuar. tom. 2. verb. Eucharistia materia n. 7. vbi asserit facta oblatione ante consecrationem posse Sacerdotem recipere particulas ad aliquos communicandos, & illas vnà cum hostia iam oblata consecrare. Nota quòd non dicit facta oblatione ante præfationem, sed ante consecrationem; ergo etiam post Præfationem.

RESOL. CCXVI.

Quæritur, an illa particula, quæ quis in scio Sacerdote, consecrandam apposuit in corporali, remaneant

consecrata? Ex part. 2. tractat. 17. & Misc. 3. Ref. 19.

§. 1. **E**X communi DD. sententiâ, negatiuè respondendum est: nam materia consecranda debet determinari per intentionem consecrantis, vnde Cönninch. in 3. p. 9. 74. art. 2. dub. 3. n. 39. ait: Si sacerdos omnino in scio essent appositæ aliquæ hostiæ consecrandæ, non posset teneri has velle consecrare, nisi essent positæ in corporali, quia voluntas non potest ferri in omnino incognitum. Intentio autem consecrandi, quæ includitur præcisè in voluntate celebrandi sacrum, tantum necessariò fertur circa materiam, quam manibus tenet tempore consecrationis, vel quæ est in calice: nisi aliqua circumstantiæ cogere eam ad alia extendi. Ad quòd necessarium est, ut sint cognitæ à Sacerdote, quia intentio, vt dictum est, non fertur in omnino incognitum. Ita etiam Summa Angelica ver. Euchar. 1. §. 26. & Tabiena ver. Euchar. 2. §. 4. cū Barth. ab Angel. dialog. 4. §. 38. & alij.

2. Sed quia aduersus hanc sententiam, inueniuntur neotericum quemdam disputantem, in gratiam hereticorum non reticendam eius verba. Igitur Dicit Nugnus tom. 1. in 3. p. 9. 74. art. 2. difficult. ult. ait, Quòd si hostiæ positæ addatur alia, sacerdos incipit consecratio vtriusque valida est. Ratio est, quoniam dum sacerdos non habet irreligiosam intentionem, semper intelligitur, & præsumitur habere religiofam intentionem, quam debet habere; quæ talis est: Mea intentio est consecrare istam hostiam, quæ credo istam futuram esse præsentem, si tamen fuerit alia præsens, mea intentio est illam consecrare. Et licet hoc non dicat expressè, dicit tamen virtualitè, & includitur totum hoc in eo, quòd est habuisse rectam intentionem; aliud est, si habuit à principio formalem intentionem non consecrandi, nisi istam, quæ tunc si fortè apponatur alia, nullum est sacramentum. Hæc Nugnus. Nec valet dicere, quòd materia consecranda debeat esse aliquo modo, vt diximus, determinata per intentionem consecrantis, vt probant Suarez in 3. part. tom. 3. dist. 43. sect. 6. Valera in 1. part. tom. 3. dist. 71. cap. 1. num. 6. Henriquez lib. 4. cap. 14. num. 5. Toletus lib. 2. cap. 25. num. 6. & alij. Nam, respondet Nugnus, quòd etiam in isto casu determinatur materia ex intentione Sacerdotis, quoniam quando accedit ad consecrandum, debet habere intentionem consecrandi illam quam habet præsentem, atque ad eò non impedit quòd si alia, quam ipse apposuit à principio. An hæc opinio sit loquenda, videant viri docti.

RESOL. CCXVII.

Quidam Sacerdos in Sacrificia habuit intentionem consecrandi particulas, quæ quidem in Pixide super Altare in cornu Epistola fuerunt ex errore appositæ, non autem super Aram, quæritur, an remanserint consecrata, si Sacerdos amplius de illis non meminerit?

Et cur sim notatur, quòd si Pixis posita super Corpore non aperitur tempore consecrationis, si tamen consecratio? Ex p. 3. tr. 6. & Misc. 2. Ref. 103.

§. 1. **H**ic casus frequenter potest accidere, & ego docui, quam tueri P. Suarez in 3. part. tom. 3. dist. 43. sect. 6. Et ratio est, quia intentio ministri debet esse intentionabilis, non esset autem talis, si minister intendere consecrare particulas, positas extra Aram. Ergo in tali casu non est præsumendum Sacerdotem remanere